

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

D I R E C T O R : C I R U E C O N O M U

Consilier la Inalta Curte de casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România 40 lei
 6 luni 20 "
 3 luni 10 "
 Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
 sub redacțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI—5
 Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 16/98

*A apărut **Tabla de Materii** pe anul 1909 cuprinzând 7 coale tipar. Ea se vinde tot pe prețul de 5 lei exemplarul și nu se va trimite decât numai abonaților la corent cu plata abonamentelor.*

S U M A R

Prezumția de fraudă a creanței ipotecare, constituită în urma încetării plăților. Aplicația art. 726 și 780 din Codul comercial, de d-l P. Vasilescu.

JURISPRUDENȚĂ :

Curtea de casație, s. I: *Cristea Gh. Sorescu cu Petre Costache;*
 Idem: *Gr. Călinescu cu Ralou Sturdza și alții;*
 Trib. Argeș: *Cristea G. Sorescu cu Petre Costache;*
 Trib. Covurlui, s. II: *Giuseppe G. Verona cu Eduard Schwab și alții;*

Prezumția de fraudă a creanței ipotecare, constituită în urma încetării plăților.

Aplicația art. 726 și 780 din Codul comercial

Legiuitorul nostru în materie de faliment a văzut cu ochi răi mai toate actele de înstrăinare făcute de falit în urma încetării plăților. Și era îndreptățit să vadă într-o lumină neprielnică actele făcute în aceste condițiuni, fiindcă experiența ne dovedește că de cele mai multe ori ele fraudează pe creditorii, sau, în cel mai bun caz, ele nu fac decât a mai prelungi câtăva vreme agonia falitului, dar mai niciodată nu-l scapă din primejdie. De aceea, la alcătuirea legislațiunii falimentului, legiuitorul a prevăzut în art. 726 din Codul comercial, în patru aliniate, o serie de acte de înstrăinare, cari fiind făcute în urma încetării plăților, sunt presupuse a fi făcute în fraudă creditorilor.

Este de notat însă, că legea face o distincție în privința gravității acestor acte, deci și în privința administrării probelor: pentru unele ea cere din partea reclamantului dovezi mai multe, pentru altele mai puține. Din această pricină instanțele

judiciare, când sunt chemate a se pronunța în aceste spețe, de foarte multe ori confundă probele. Pentru a ne obișnui cu aplicarea justă a legii este bine a studia aceste cazuri pentru a înlătura asemenea confuzii în viitor. Vom analiza deci o speță de această natură, în care s'a pronunțat Curtea de apel din Iași, secția II a, în audiența dela 12 Maiu 1909.

După cererea creditorului Alexe Avramide, comerciantul Constantin H. Cuțaroff din Mahmudia a fost declarat în stare de faliment, prin sentința No. 29 din 13 Septembrie 1907 a Tribunalului Tulcea. Data încetării plăților s'a fixat în mod provizoriu la 13 Martie 1906. Societatea cooperativă «Dunărea» este primită la masa credală prin procesul-verbal de verificare din 2 Octombrie 1907, cu două cambii de câte 5000 lei, datate la 12 Iulie 1906 și scăzute la 12 Ianuarie 1907. Numita societate, la 26 Ianuarie 1908, se mai înscrie la masa credală cu 10000 lei, pe temeiul actului de ipotecă autentificat și transcris de Tribunalul Tulcea în 1906. Reclamantul Alexe Avramide, contestând data încetării plăților, Tribunalul Tulcea o fixează la 1 Decembrie 1905.

La 30 Noembrie 1907 sindicul falimentului cere Tribunalului Tulcea anularea actului de ipotecă, pe motiv că este făcut în urma încetării plăților; iar la 20 Ianuarie 1908 creditorul I. Pavloff cere aceluiaș tribunal anularea actului de ipotecă, cât și a celor două cambii, pe motiv de dol. Tribunalul, prin sentința No. 5 din 1908, admite ambele acțiuni. Se face apel și Curtea din Galați, prin decizia No. 24 din 1908, confirmă hotărîrea tribunalului. Casația, prin decizia No. 366 din 10 Decembrie 1908, casează, trimițând afacerea înaintea Curții de apel din Iași; iar Curtea de trimitere admite în parte apelul Societății cooperative «Dunărea», admitînd-o la masa falimentului numai ca simplă creditoare chirografară.

În privința termenelor în cari au fost introduse ambele acțiuni și a admisibilității lor din

acest punct de vedere, observăm că Curtea a făcut o bună aplicare de lege. În adevăr, sindicul falimentului cerând anularea actului de ipotecă pe temeiul art. 726, alin. 4 din Codul comercial, trebuia să intențeze această acțiune înainte de verificarea creanțelor; iar Societatea cooperativă «Dunărea» introducând acțiunea după încheierea procesului-verbal de verificare a creanțelor, acțiunea nu era admisibilă decât întemeindu-se pe dispozițiunile art. 780, alin. 4 din Codul comercial. Sau, toate aceste condițiuni cerute de lege Curtea le-a observat cu stricteță.

În legătură cu această chestie se mai pune în discuție o alta: exercițiul acțiunilor prevăzute de art. 726 din Codul comercial îl are numai sindicul sau și creditorii? Doctrina și jurisprudența franceză și italiană¹⁾ arată multă rigurozitate în această privință, susținând că numai sindicul are exercițiul acestor acțiuni.

Această părere este împărtășită în doctrina română și de d-l Toneanu²⁾. Rațiunile juridice pe cari această teorie se întemeiază sunt puternice: atât textul francez cât și cel italian și român se referă la masa creditorilor, când vorbește de nulitatea acestor categorii de acte³⁾. Sau, cum după pronunțarea sentinței declarative, o masă credală se formează, iar acțiunile nu pot fi exercitate nici de falit, nici de creditorii; cum pentru ordinea și unitatea administrațiunii falimentului, pentru spiritul de egalitate ce trebuie să domnească între creditorii, sindicul este reprezentantul masei falimentului, urmează că logica bună și riguroasă să ne conducă la concluzia că numai sindicul are exercițiul acțiunilor ei. Doctrina franceză merge și mai departe cu strictețea acestor principii: ea nu dă creditorilor dreptul nici chiar să intervină în cursul acțiunii intentată de sindic⁴⁾.

D-l Dumitrescu în comentariile d sale asupra Codului de comerț, pare a admite că și creditorii pot exercita acțiunile prevăzute de art. 726, cu o condiție însă ca ele să fie exercitate în folosul masei credale, nu în folosul lor propriu⁵⁾. În jurisprudența noastră sunt înregistrate cazuri, când creditorii au fost admiși a exercita aceste acțiuni⁶⁾.

Nici această părere nu este lipsită de sprijin juridic. Mai întâiu este redacția vagă a art. 726, care spune că aceste acte se anulează față cu

masa creditorilor. Dar atâta tot. Acest articol nu spune că numai sindicul poate exercita acțiunile prevăzute de el. De aci se poate deduce că iar orice parte interesată poate exercita aceste acțiuni, numai să folosească masei credale, iar nu părții care o intențează.

Apoi, dat fiind principiul că orice creditor poate contribui la conservarea și mărirea activului masei falimentului, nu este nici o rațiune ca ei să fie împiedicați dela exercițiul acestor acțiuni.

În sfârșit, această interpretare este în armonie cu echitatea. Întru cât creditorii pot să facă acte de conservare și mărirea a activului masei credale, întru cât sindicul ar putea să neglijeze exercițiul acestor acțiuni, care ar fi paguba adusă masei credale fiind mai vigilenți creditorii decât sindicul?

De aceea, inclinăm spre această din urmă părere. Dar, pentru ca orice controversă să fie închisă, la o revedere a legislațiunii falimentului, bine ar fi ca legiuitorul să lamurească redacția art. 726 în sensul că și creditorii pot exercita aceste acțiuni, cu o condiție însă ca ele să fie exercitate în folosul masei falimentului.

Curtea face de asemenea o bună aplicare de lege în rezolvirea chestiei următoare: Societatea «Dunărea» a contestat sindicului dreptul de a mai putea ataca actul de ipotecă, pe motiv că el fiind admis la masa falimentului, prin acest fapt sindicul a pierdut dreptul de a-l mai putea anula. Curtea cu drept cuvânt respinge acest incident, raționând că actul a fost numai produs la masa falimentului iar nu verificat, și contestația a fost făcută înaintea verificării. În adevăr, faptul de a declara la greșa sindicatului o creanță, constituie o simplă operație de înregistrare, secretarul arhivar al sindicatului primind creanța o trece în tablou. Sau această formalitate—până la verificare—se face fără intervenția autorității sindicului. Numai verificarea dă caracter de irevocabilitate creanței admise, de oarece cu acest prilej, în fața sindicului și contradictoriu cu falitul și creditorii, se cercetează dacă creanțele declarate sunt reale, exacte, etc.

În privința cererii de anulare a creditorului I. Pavloff, ea fiind introdusă în urma verificării, Societatea «Dunărea» i-a contestat dreptul de a o mai putea susține, invocând autoritatea lucrului judecat. Curtea respinge și acest incident, pe motiv că verificarea unei creanțe nu constituie autoritatea lucrului judecat, că o creanță verificată rămâne irevocabilă atâta vreme cât nu este atacată pe temeiul art. 780, alin. 4 din Codul com., până la repartitia întregului activ al falimentului, că deci contestația creditorului Pavloff, întrunind aceste condițiuni, urmează a se admite susținerea ei.

¹⁾ Lyon Caen & Renault: «Traité de droit commercial», tome VII-ème III éd., No. 312 și 227; — Thaller «Traité élémentaire de droit commercial», III éd. No. 1812; — Vidari: «Corso di diritto commerciale», t. VIII No 7616—21

²⁾ C N Toneanu: «Falimentete» Partea I, No 250—56.

³⁾ Art. 446 din Codul comercial francez; art. 709 din Codul comercial italian, și art. 726 din Codul comercial român.

⁴⁾ Lyon Caen & Renault, op și numerele citate.

⁵⁾ M A. Dumitrescu: «Codul de comerț» vol. VI, No 814.

⁶⁾ Tribunalul Argeș 7 Martie 1902; Dreptul pag 347, jurisprudență citată de d-l M. A. Dumitrescu în op. cit pag. 569.

În principiu, bine a procedat Curtea respingând incidentul ridicat de Societatea «Dunărea»; rămâne acum să vedem caracterul juridic al procesului-verbal de verificare a creanțelor:

Până la un punct s'ar putea susține că el constituie autoritatea lucrului judecat. Mai întâi este art. 732 din Codul com. care dispune că sindicul face parte din corpul judecătoresc. Apoi articolul 772 din Codul com., care spune că verificarea creanțelor se face în prezența sindicului, asistat de greșier sau de secretarul arhivar și contradictoriu cu părțile interesate. Că sindicul judecă contestațiile a căror valoare nu trec de competența judeului de ocol, condiții cari sunt în armonie cu dispozițiile art. 1201 din Codul civil. Și, în sfârșit, că dobânzile moratorii curg din ziua declarării creanțelor la masa falimentului ⁷⁾.

Aceasta în ce privește analogia dintre procesul-verbal de verificare a creanțelor și hotărârea judecătorească.

În privința căilor de atac, analogia este următoarea: dispoziția aliniatului 4 din art. 780, care admite opoziția contra creanțelor verificate, când se descoperă titlurile necunoscute, se aseamănă cu aliniatul 1 din art. 290 din Proc. civilă, care guvernează materia revizuirii hotărârilor.

O explicație însă mai plauzibilă este teoria contractului judiciar: din moment ce verificarea creanțelor se face contradictoriu cu creditorii, iar aceștia nu fac nici o contestație, o recunoaștere tacită a creanțelor verificate se presupune din partea lor, un contract judiciar intervine între ei, sancționat de autoritatea jurisdicției grațioase a sindicului ⁸⁾.

După cum însă în dreptul comun o convenție se poate anula când consimțământul este viciat, tot astfel și art. 780 admite a se contesta creanțele verificate pe motiv de eroare, fals, dol și desoperire de titluri.

Dacă am aprobat decizia Curții în privința condițiilor de formă, în privința fondului avem de făcut următoarele obiecțiuni:

Am văzut că sindicul falimentului a cerut, pe temeiul art. 726 din Codul com., anularea actului de ipotecă înscris la masa falimentului de către Societatea Cooperativă «Dunărea», iar creditorul I. Pavloff a cerut anularea atât a actului de ipotecă cât și a celor două cambii, pe temeiul art. 780 din Codul com. Pentru lămurirea chestiunilor, Curtea trebuia în decizia sa a cerceta și motiva deosebit contestația sindicului de a creditorului contestator, fiindcă ambele contestațiuni se întemeiază pe fundamente juridice deosebite, și deci

probe deosebite trebuiau să li se administreze. Așa, de pildă, Curtea nu trebuie să ceară din partea sindicului decât a dovedi că constituirea actului de ipotecă a fost făcută în urma încetării plăților; iar dacă societatea intimată voia să spulbere prezumpția de fraudă, trebuia să dovedească buna sa credință ⁹⁾. Creditorului I. Pavloff trebuia a i se cere să dovedească manoperile doloase de cari intimata societate s'a slujit pentru a face să se verifice creanțele sale la masa falimentului.

Dacă în contestația sindicului se dovedea că actul de ipotecă s'a constituit în urma încetării plăților, iar Societatea «Dunărea» nu dovedea buna sa credință, anularea lui nu trebuia să se mai pună în discuție în contestația creditorului Pavloff, chestia fiind deslegată; în această din urmă contestație nu trebuia discutată decât anularea cambiilor.

Curtea însă a cercetat de la o altă cerere de anulare a actului de ipotecă făcută de sindic și a creditorului Pavloff producând o mare confuziune în administrarea probelor.

În adevăr, în această parte a deciziei probele dolului, cerute de art. 780, se văd amestecate cu probele cerute de art. 726. Mai mult, când este vorba să facă aplicația alin. 4 din art. 726 în cererea de anulare a sindicului, Curtea confundă probele cerute de acest aliniat cu probele cerute de alin. 1, fiindcă prin interogatoriul luat Societății «Dunărea» caută să dovedească în contestație cunoștința intimei de încetarea plăților și insolabilitatea falitului. Sau, după cum am arătat mai sus, în aplicarea alin. 4 din art. 726 nu se cere a se dovedi decât că actul s'a făcut în urma încetării plăților. Deci, Curtea, cerând mai mult decât legea, cu exces de putere adaugă la lege.

Curtea mai comite o eroare căutând în rezolvirea speței a deosebi chestia inscripției ipotecare de a constituirii actului de ipotecă, pronunțându-se întâi asupra anulării inscripției și apoi asupra actului de ipotecă. Chestia ar fi avut rost să se pună astfel, când actul de ipotecă ar fi fost constituit înainte de epoca încetării plăților, iar inscripția în urmă. Întru cât însă în speța atât actul cât și inscripția și-au luat naștere după încetarea plăților, ambele chestii se confundă și nu mai este nici o rațiune a le deosebi.

Curtea se mai pronunță asupra unui punct foarte important, discutat mult în doctrina română și franceză și foarte controversat în doctrina italiană ¹⁰⁾. Este vorba de constituirea actului de ipotecă pentru o datorie anterioară și alta ulterioară încetării plăților. Curtea adoptă sistemul

⁷⁾ Lyon Caen & Renault, op. cit., No. 273 și 541 bis.

⁸⁾ A se vedea consecințele și aplicația practică a acestei teorii în *Curierul Judiciar* No. 67 din 1909.

⁹⁾ M. A. Dumitrescu, op. cit., No. 922 și urm., p. 563 și 572 și autoritățile citate de autor

¹⁰⁾ M. A. Dumitrescu, op. cit. No. 925, pag. 572.

care susține nulitatea actului de ipotecă pentru ambele datorii, de oarece legea nu face nici o distincție. Soluția Curții trece peste multe considerațiuni de echitate, ea este însă juridică:

În legătură cu chestiunile mai sus discutate în chip natural, se pune încă o întrebare: Întru cât creditorul Pavloff a cerut nulitatea actului de ipotecă și a celor două cambii pe temeiul art. 780, iar pe de altă parte cum art. 717 din Codul comercial spune categoric, că toate acțiunile masei falimentului sunt exercitate de sindic, putea numitul creditor a-și exercita personal dreptul său de contestație fără a chema și pe sindic în cauză?

Chestia se pune în privința exercițiului dreptului de contestație, fiindcă în ce privește dreptul în sine însuși este necontestat de nimeni, că atât falitul cât și fiecare creditor în parte îl au.

În doctrina franceză, din pricina redacției ne-complete a art. 494 din Codul comercial francez, chestia este controversată¹¹⁾. La noi cred că nu poate avea loc nici o controversă, fiindcă art. 772 din Codul comercial, la care se referă art. 780, este mai complet decât citatul art. francez, și din redacția lui reiese clar că fiecare creditor poate personal să-și exercite dreptul de contestație, fără a chema pe sindic în cauză. Motive: 1) Constațiile de competența judecătorului de ocol judecându-le sindicul, el nu poate în același timp să fie și judecător și parte în proces; 2) Când contestațiile trec peste această competență, alin. 5 din art. 772 spune că ele sunt trimise în judecata tribunalelor. Sau menționatul aliniat, vorbind de contestație, vorbește de exercițiul dreptului fiecărui creditor, fără a pomeni nimic de intervenția sindicului în cauză.

În sfârșit, ultima chestie, prin care conchidem, este că deși n'am adoptat modul cum Curtea a administrat probele de cari am vorbit mai sus, aprobăm însă partea finală a deciziei sale prin care admite la masa falimentului ca creditoare chi-rografară pe Societatea «Dunărea». În adevăr, din interogatoriul luat intimatului, din acte, precum și din celelalte împrejurări ale cauzei, constatându-se că ea a înnumărat suma de 10000 lei, era just să fie recunoscută la masa credală în această sumă.

P. Vasilescu

Ploiești, 5 Decembrie 1909.

Licențiat în filozofie,
doctor în drept din Paris, avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. S. I

Audiența dela 23 Octombrie 1909

Președenția d-lui D. CUCULI consilier

Cristea Gh. Sorescu cu Petre Costache

Probă cu martori. — Facultatea judecătorilor de fond de a admite sau refuza proba cu martori, cu condițiunea de a motiva deciziunea lor. — Schimb de pământ. — Constatarea instanței de fond că pământul dat în schimb

e dotal — Evicțiunea totală pentru care se poate cere daune-interese sau întoarcerea lucrului. — (Art. 1408 din Codul civil).

1. Judecătorii fondului sunt în drept a respinge proba testimonială de câte ori ei se conving că ascultarea martorilor este nefolositoare în cauză, destul numai să-și motiveze deciziunea, care în asemenea caz scapă de sub censura Inaltei Curți de casație.

Așa fiind, dacă tribunalul, din actele ce i s'a prezentat, formându-și convingerea că intimatul este sătean, care are ca principală ocupațiune munca câmpului și că exercită numai în timp de iarnă tăbăcăria, când nu e ocupat cu cultura pământului, a respins ca inutilă ascultarea martorilor propuși de recurent, întru cât a stabilit că intimatul are calitatea de a dobândi pământ dat după legea rurală din 1864 și a motivat în sentința sa respingerea probei cu martori, n'a violat art. 7 din citata lege și nici art. 1 din legea interpretativă din 1879.

2. Când tribunalul constată în fapt că tot pământul dat în schimb de către recurent este proprietatea dotală a soției sale, nu poate fi vorba de aplicarea art. 1347 din Codul civil pentru evicțiunea parțială, ci de aplicarea art. 1408 din Codul civil, relativ la evicțiunea totală, după care copermutantul evins de lucrul primit în schimb, poate cere daune-interese sau întoarcerea lucrului.

Deciziunea 401/909. — Respings recursul făcut de Cristea Gh. Sorescu în contra sentinței Tribunalului Argeș, No. 170/908*), în proces cu Petre Costache.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Aslan, din partea recurentului, în desvoltarea motivelor de casare renunțând la cele aflate la dosar;

Pe d-l avocat Ciulei, din partea intimatului în combatere, fiind prezente ambele părți.

Deliberând,

Asupra motivului 1 de casare:

«Violarea art. 7 din legea din 1864 și a art. 1 din legea interpretativă din 1879: exces de putere și omisiune esențială.

«Într'adevăr, tribunalul, pentru a ajunge să-mi respingă finele de neprimire ridicat de mine, care a fost formulat în chipul următor: Petre Costache n'avea calitatea să cumpere imobile rurale, întru cât nu îndeplinea condițiunile prevăzute de art. 7 din legea din 1864 și 1 din legea interpretativă din 1879, argumentează că n'am dovedit cu nimic că n'ar fi muncitor de pământ sau că profesiunea sa principală ar fi tăbăcăria.

«Ori, din certificatele prezentate dovedeam că Petre Costache nu îndeplinește condițiunile din sus citatele texte de legi; că, mai mult, am cerut să dovedesc cu martori că Petre Costache nu este și n'a fost uciodată agricultor de pământ, că dânsul a avut nu numai ca principală, dar și ca singura profesiune pe aceea de tăbăcar.

«Tribunalul argumentând în chipul arătat, a comis un exces de putere și o omisiune esențială, căci dacă tribunalul se pronunța asupra acestei cereri și făceam această dovadă, alta trebuia să fie hotărîrea tribunalului».

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că recurentul, pentru a se apăra în contra acțiunii de revendicare ce i s'a intentat de către Petre Costache, a susținut dinaintea tribunalului că pământul ce face obiectul acestei acțiuni este un pământ rural, și că Petre Costache, fiind de profesiune tăbăcar iar nu cultivator de pământ, n'avea calitatea de a-l cumpăra dela G. R. Opreanu;

¹¹⁾ Lyon Caen & Renault, op cit, pag. 507—508, No. 543.

*) A se vedea publicată în acest număr la pagina 30.

Că, în dovedirea acestui fapt, recurentul s'a servit cu diferite certificate emanate dela Primăria și Percepția comunei Găvana, cum și dela corporația tăbăcarilor din Pitești, cerând a i se admite și proba testimonială;

Considerând că din actele ce i s'au prezentat, tribunalul formându și convingerea că Petre Costache este sătean, care are ca principală ocupațiune munca câmpului, și că exercită numai în timp de iarnă tăbăcăriia când nu este ocupat cu cultura pământului, a respins ca inutilă ascultarea martorilor propuși de recurent;

Considerând că judecătorii fondului sunt în drept a respinge proba testimonială de câte ori ei se conving că ascultarea martorilor este nefolositoare în cauză, destul numai să-și motiveze deciziunea care în asemenea caz scapă de sub censura Inaltei Curți;

Că, în speță, tribunalul stabilind că intimatul Petre Costache are calitatea de a dobândi pământ dat după legea rurală din 1864 și motivând prin sentința sa respingerea probei cu martori, nu poate fi vorba de violarea textelor de lege citate în motivul de casare și nici de vreun exces de putere sau omisiune esențială;

Că, de aceea, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 1347 din Codul civil și exces de putere.

«Intr'adevăr, am arătat tribunalului că Petre Costache nu poate cere stricarea schimbului decât dovedind că partea de care are părere că va fi evins este de așa natură încât ea are cu privity la tot o așa însemnatate încât autorul lui (sau în speță el) n'ar fi schimbat lucrul fără aceea parte.

«Prin felul cum rezolvă tribunalul acest punct socotim că a violat și dispozițiile art. 1347 și a comis și un exces de putere».

Considerând că tribunalul constată în fapt că tot pământul dat în schimb de către recurent este proprietatea dotală a soției sale;

Considerând că în acest caz nu poate fi vorba de aplicarea regulilor prevăzute în art. 1347 din Codul civil pentru evicțiunea parțială, cum se susține prin motivul de casare, ci de aplicarea art. 1408 din Codul civil, relativ la evicțiunea totală;

Considerând că după art. 1408 din Codul civil, copermutantul evins de lucrul primit în schimb poate cere daune-interese sau întoarcerea lucrului;

Că, în speță, intimatul cerând întoarcerea a două pogoane din cele două și jumătate cari se stăpănesc de recurent în baza actului de schimb și tribunalul, admitând această cerere, a făcut o justă aplicațiune a art. 1408 din Codul civil și n'a putut viola într'u ceva art. 1347 acelaș cod, a cărui dispozițiune nu era aplicabilă în speță;

Că, de aceea, și acest motiv de casare cată a se respinge ca nefondat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge etc

Audiența dela 1 Decembrie 1909

Președenția d lui G. N. BAGDAT, prim-președinte

— Gr. Călinescu cu Ralou Sturza și alții —

Tutelă. — Cauzele de incapacitate sau nedemnitate a unui tutore — Enumerațiune limitativă. — Dacă un tutore poate fi destituit pentru alte cauze neprevăzute de lege. — (Art. 384 și 385 din Codul civil)

1. În principiu, orice persoană chemată legalmente la exercițiul unui drept sau însărcinare, nu poate fi exclusă ca incapabilă sau nedemnă decât în baza unui text formal de lege.

Ca urmare a acestui principiu legea, prin art. 384 și 385 din Codul civil, arată cauzele de incapacitate sau nedemnitate cari pot aduce excluderea sau destituirea unui tutore, care, după natura faptelor ce acele articole prevăd asemenea cauze, sunt limitative iar nu demonstrative. Că, afară de aceasta, destitui-

rea unui tutore fiind nu numai o faptă dezonorantă, dar chiar o penalitate, dispozițiunile legii în această materie sunt de strictă interpretare, și ca atare nu sunt lăsate la arbitriul instanțelor judecătorești.

Astfel, între cauzele cari atrag destituirea unui tutore, fiind și incapacitatea în îndeplinirea sarcinei de tutore, prevăzută de art. 385 din Codul civil, această incapacitate trebuie să se dovedească și să rezulte în mod evident din fapte precise și articulate în hotărîrea motivată a consiliului de familie sau a judecătorilor.

Prin urmare, instanțele de fond nu pot depărta pe un tutore din această sarcină, bazându-se pe fapte din cari nu conchid că ar rezulta incapacitatea sa, și într'u cât pe lângă aceasta acele fapte nici nu pot să atragă excluderea sau destituirea tutorelui, nefiind prevăzute de lege.

Deciziunea 470/909, — Casată, după recursul făcut de Gr. Călinescu, decizia Curții de apel București, s. II, No. 198/909, dată în proces cu Ralou Sturza și alții.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați N. Mitescu și C. G. Disescu, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-nii avocați V. Miclescu și T. Ionescu, în combateri, și

Pe d-l procuror-general C. R. Manolescu, în concluziuni puse pentru respingerea recursului.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare, invocate de recurent:

«Greșita aplicare a art. 385 din Codul civil. Exces de putere și nemotivare.

«Pentru a se putea pronunța de către consiliul de familie și de instanțele de fond (tribunal și Curtea de apel) destituirea mea din sarcina de tutelă trebuie să se dovedească și articuleze fapte precise din cari să reiasă incapacitatea mea ca tutore.

«Martorii propuși și ascultați n'au arătat asemenea fapte; din contră, au arătat că educațiunea ce dam, era în cele mai bune condițiuni.

«Instanța de fond face în speță aplicarea art. 385, fără a arăta faptele din cari ar reieși incapacitatea, și fără a spune din cari depoziții reiese convingerea judecătorului și fără a motiva.

«Violarea și rea interpretare a art. 386, 387, 388 și 389 din Codul civil, precum și exces de putere.

«Înainte tribunalului ca și a Curții am pus în vedere că, în conformitate cu dispozițiile art. 386 și urm. din Codul civil excluderea sau destituirea tutorelui este pur de atributul consiliului de familie, care, când se pronunță pentru destituire, este obligat să motiveze deciziunea sa.

«Membrii consiliului de familie, cari au semnat încheierea de excludere, nu numai că nu motivează încheierea lor, dar nu se întemeiază decât pe o plângere a bătrânei Ralou Sturza, plângere care nu articulează nimic; iar când înaintea tribunalului am atras atențiunea asupra acestui lucru, tribunalul printr'un vădit exces de putere și violând dispozițiunile articolului 386 și urm. din Cod. civil, a admis să se discute în ședința o petiție a minorei care nu fusese pusă în discuție și nu o avusesse în vedere consiliul de familie; iar Curtea admitea să se dovedească cu martori, tocmai faptele allegate de pupilă în petiția ei, și-și motivează decizia sa pe aceste depoziții; or, aceste fapte nefiind puse în discuția consiliului de familie aceasta însemnează că tribunalul pronunță destituirea, iar nu consiliul de familie, cum cere legea».

Având în vedere că, prin decizia supusă recursului, s'a respins apelul făcut de recurent în calitate de tutore al minorei Olga Boga Sturza, în contra sentinței Tribunalului Ifov, secția I, No. 263/909, prin care tribunalul, respingându-i opoziția, a omologat avizul cu data de 20 Martie 1909, dat de majoritatea membrilor

consiliului de familie al sus numitei minore, și în consecință a desărcinat pe recurent de sarcina de tutore, numind în mod provizor ca tutor al acestei minore pe Emanuel Miclescu;

Considerând că, în principiu, orice persoană chemată legalmente la exercițiul unui drept sau însărcinare, nu poate fi exclusă, ca incapabilă sau nedemnă, decât în baza unui text formal de lege;

Că, ca urmare a acestui principiu, legea, prin art. 384 și 385 din Codul civil, arată cauzele de nedemnitate sau incapacitate cari pot aduce excluderea sau destituirea unui tutore;

Considerând că din termenii redacțiunii acestor articole și din natura faptelor ce ele prevăd, rezultă că ele nu sunt demonstrative ci limitative; că, afară de aceasta, destituirea unui tutore fiind nu numai o faptă desonorantă dar chiar o penalitate, urmează că dispozițiunile legii, în această materie, sunt de strictă interpretare, și ca atare nu sunt lăsate la arbitriul instanțelor judecătorești;

Considerând că între cauzele cari atrag destituirea este și incapacitatea în îndeplinirea sarcinii de tutore, prevăzută de art. 385 din Codul civil; că această incapacitate însă trebuie să se dovedească și să rezulte în mod evident din fapte precise și articulate în hotărârea motivată a consiliului de familie sau a judecătorilor;

Considerând că în speță, instanțele de fond în hotărârile lor nu articulează nici un fapt precis din care să rezulte incapacitatea recurentului în îndeplinirea sarcinii de tutore; că pentru a exclude pe recurent din epitropie, aceste instanțe nici chiar din faptele izolate ce impută acestuia nu stabilesc că dânsul neglija educațiunea minorei sau o rea gestiune a intereselor materiale ale acesteia;

Considerând, dar, că întru cât Curtea de apel prin decizia supusă recursului, pentru a depărta pe recurent din epitropie, se bazează pe fapte din cari nu conchide că ar rezulta incapacitatea sa, și întru cât, pe lângă aceasta, aceste fapte nici nu pot să atragă excluderea sau destituirea tutorelui, nefiind prevăzute de lege, prin aceasta instanța de fond nu numai că dă o hotărâre nemotivată dar comite și un exces de putere violând dispozițiunile art. 385 din Codul civil;

Că, astfel fiind, din acest punct de vedere recursul urmează să fie admis și decizia adusă în recurs să fie casată.

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ARGHEȘ

Audiența dela 7 Martie 1908

Președenția d-lui BARBU BREZEANU, jude-sindic

Cristea G. Sorescu cu Petre Costache

Sentința civilă No. 170

Pământ rural.—Dacă un sătean, care pe lângă cultivarea pământului are și profesia de tăbăcar, poate dobândi pământ rural.

Vânzarea lucrului altuia.— Schimbul unui asemenea lucru.—Imobil dotat dat în schimb.—Nulitatea schimbului.—Întoarcerea lucrului schimbat.—(Art. 1408 și 1409 din Codul civil).

1. Săteanul care, pe lângă cultivarea pământului său se mai ocupă și cu tăbăcăria — fără ca aceasta să-i fie principala și obișnuita sa ocupațiune — are calitatea de a dobândi pământ rural.

Chiar dacă ambele profesiuni ar fi de aceeași importanță pentru el, tot are calitatea de a dobândi pământ rural, de oarece art. 1 al legii interpretative din 1879, a art. 7 din legea rurală din 1864, arătând că învoirea de a cumpăra pământuri rurale a fost și este mărginită numai în favoarea

rea cultivatorilor săteni cari nefiind clăcași în 1864 n'au avut asemenea pământuri, nu cere ca săteanul cultivator să nu mai aibă nici o altă meserie. De altfel, nici scopul urmărit de legiuitorii dela 1864 și 1879 nu e întru nimic înlăturat prin aceea că un sătean exercită și o meserie: dogărie, rotărie, tâmplărie, tăbăcărie, etc., pe lângă că el și familia lui cultivă și pământul cu propriile lor mâini; din contră e de dorit ca sătenii să caute a-și întrebuința cu alte lucrări timpul în care nu lucrează câmpul

2. Dacă din netraducerea în Codul civil român a art. 1599 din Codul civil francez, se admite că vânzarea lucrului altuia e nulă, aceeași soluție trebuie — în baza art. 1409 din Codul civil — să se admită și la schimb.

3. Dacă art. 1408 din Codul civil vorbește numai de co-permutantul evins, nu trebuie să se deducă că nu s'ar putea cere întoarcerea lucrului înainte de a avea loc evingerea, când s'ar dovedi că lucrul dat de partea cealaltă n'a fost și nu poate fi al său căci este dota soției sale, fiindcă art. 1408 nu oprește aceasta, iar obiectul acestui articol este de a determina ce anume poate cere cel evins și nu că posibilitatea de evicțiune n'ar fi admisă pentru repetirea lucrului schimbat. Din contră, dacă unul din co-permutanți a dovedit că celălalt i-a promis dota soției sale, prin aceasta probează că acela n'a putut și nu poate să-și îndeplinească obligațiunea de a transfera proprietatea lucrului promis și ca atare poate să beneficieze de dispozițiunile art. 1408, chiar fără a mai aștepta să fie evins. Această soluție se impune și din cauza consecințelor și din cauza stării de nesiguranță la care ar fi expus co-permutantul de bună credință.

Tribunalul,

Asupra apelului făcut prin petițiunea înregistrată la No. 28940 din 3 August 1907, de către Cristea G. Sorescu din comuna Slătioarele, județul Argeș, contra cărții de judecată civilă a județului ocolului I Pitești, No. 742/907;

Având în vedere că, prin acea carte de judecată, s'a admis în parte acțiunea introdusă prin petițiunea înregistrată la No. 8978 din 1905, de către Petre Costache din comuna Găvana—Valea-Rea, județul Argeș, s'a anulat în parte actul de schimb intervenit între Cristea G. Sorescu de o parte și Gheorghe R. Oprea și Ileana G. R. Oprea de altă parte, act autentificat de Tribunalul Argeș la No. 426/900 și transcris la No. 440/900, obligându-se Cristea G. Sorescu ca din peticul de 2¹/₂ pogoane situate în comuna Găvana—Valea-Rea, peste gârla Bascov, învecinat la răsărit cu Marinache Stan, la apus cu Costache Popa și Leanca I. Ivan, la miazănoapte cu Ghiță Ionicescu și la miazăzi cu Grigore Bălotă, să lase în plină proprietate și posesiune reclamanțului Petre Costache numai două pogoane, cari să stăpânesc de numitul;

Având în vedere actele din dosar, susținerile și concluziunile orale și scrise ale ambelor părți;

Având în vedere că din acestea se stabilește următoarele:

Prin actul autentificat de Tribunalul Argeș la No. 1989 din 1900, Cristea G. Sorescu din Slătioarele dă în schimb lui Gheorghe R. Oprea și soției sale Ioana Gheorghe R. Oprea din comuna Găvana—Valea Rea, trei petice de pământ rural, situate în comuna Slătioarele, având în total o suprafață de cinci pogoane tot în trei petice, situate în comuna Găvana. La 30 Iulie 1905, prin actul autentificat de Tribunalul Argeș la No. 2754/905, Ileana G. R. Oprea vinde lui Petre Costache din Găvana cele cinci pogoane de pământ pe cari le dăduse lui Cristea G. Sorescu prin arătatul act de schimb, a cărui anulare avea s'o ceară cumpărătorul. Acesta la 2 zile după

autentificarea actului de vânzare, introduce acțiune la Judecătoria ocolului I Pitești, cerând anularea actului de schimb și să i se lase în deplină stăpânire și proprietate pământul cumpărat;

Având în vedere că din certificatele prezentate și din arătările ambelor părți reiese că pământul în litigiu este pământ rural;

Având în vedere că din certificatul No. 1171/905, al Primăriei Găvana — Valea-Rea, din certificatul No. 570/907 al Corporației cismarilor și tăbăcarilor din Pitești, și din certificatul No. 457/907 al Percepției circ. 16 Bascov-Flești, se costată că intimatul Petre Costache exercită meseria de tăbăcar-opincar, posedă brevet de maestru și e impus la plata patentei pentru această meserie din anul 1903;

Având în vedere însă, că din certificatul No. 469/906, al Primăriei Găvana — Valea-Rea, se vede că Petre Costache, pe lângă meseria de tăbăcar, «se ocupă și cu agricultura și în special cu munca câmpului pentru avutul lui propriu»;

Având în vedere că e și de notorietate publică că locuitorii din Găvana se ocupă iarna și în timpul liber cu tăbăcăria, când nu pot lucra la câmp;

Considerând că, în speță, nu se dovedește că Petre Costache n'ar fi muncitor manual de pământ și că este numai tăbăcar, sau că tăbăcăria ar fi profesiunea sa principală și obișnuită; că, din contră, se stabilește că este sătean cultivator de pământ, dar că mai e și tăbăcar; că chiar dacă ambele profesii ar fi de aceeași importanță pentru el, tot are calitatea de a dobândi pământ rural, întru cât art. 1 al legii interpretative din 1879, a art. 7 din legea rurală dela 1864, acordând în-voire de a dobândi pământ rural numai în favoarea cultivatorilor săteni, cari nefiind clăcași în 1864 n'au avut asemenea pământuri, nu cere ca săteanul cultivator să nu mai aibă nici o altă meserie;

Că, de altfel, scopul pe care l-au urmărit legiuitorii dela 1864 și 1879 nu e întru nimic înlăturat prin aceea că un sătean exercită și o meserie: dogărie, rotărie, tâmplărie, tăbăcărie, etc., pe lângă că el și familia lui cultivă și pământul cu propriile lor mâini; că, din contră, e în genere de dorit ca sătenii să caute a-și întrebuința cu alte lucrări timpul în care nu lucrează câmpul;

Că pentru aceste motive, și întru cât nu s'a pretins că intimatul ar avea o întindere de pământ mai mare decât cea admisă prin legea rurală, urmează că el avea dreptul de a cumpăra pământ rural, și ca atare actul de vânzare autentificat de Tribunalul Argeș la No. 2754 din 1905, nu poate fi anulat; că, așa fiind, proba cu martori pentru a se dovedi în contra certificatului Primăriei Găvana, No. 469/906, că intimatul nu e muncitor manual de pământ, este de prisos;

Având în vedere că în ce privește peticele de pământ trecute în actul de schimb la No. 2 și 3 ca date de Cristea G. Sorescu martorul Marinescu Marin, ascultat la cercetarea locală efectuată la 12 Maiu 1907, de Judele de ocol, arată că sunt zestrea femeiei lui Cristea G. Sorescu; că în ce privește pământul trecut în actul de schimb la No. 3, chiar martorul apelantului — părît, Neacșu R. Popa, a spus — cu toată revenirea lui — că a fost dat de zestre lui Cristea Sorescu; iar pentru celelalte petice, martorul spune că apelantul le are cumpărate; că numitul apelant n'a prezentat nici un act spre a dovedi că pământul ce a dat în schimb e al său, moștenit sau cumpărat; că din certificatul No. 4503 din 1906, al Prefecturii jud. Argeș se vede că nici Cristea G. Sorescu, nici G. Sorescu nu se găsesc înscși în tabela litera A a comunei Slătioarele, în nici o categorie de împroprietăriți; că așa fiind o nouă cercetare locală ar fi inutilă, căci dacă pământul ce apelantul a dat în schimb e pământ rural, ceea ce nu se contestă, dacă nici apelantul, nici tatăl său n'au fost împroprietăriți, și nici nu se pretinde că l-ar avea moștenit dela mama sa sau dela altcineva și dacă apelantul nu dovedește

că l-ar fi cumpărat, nu mai rămâne decât că îl are dela soția sa, cum arată pentru unele petice și martori;

Că din aceea că pe locurile date în schimb în comuna Slătioarele n'ar fi pădure și pruni, așa cum se arată în actul dotal al femeiei apelantului, nu urmează că ele n'ar fi ale femeiei, pentru că în actul dotal nu se spune că cele două pogoane constituite dotă ar fi acoperite cum pretinde apelantul — aproape în totalitatea lor — de livezi de pruni și de pădure; iar dacă a fost pădure pe el, a putut fi tăiată din 1890 până azi, sau atât pădurea cât și prunii să fie în restul locurilor, căci din nouă pogoane a dat ca schimb numai cinci pogoane;

Având în vedere că în ce privește stăpânirea pământului dat în schimb de Cristea G. Sorescu, chiar martorul său Neacșu R. Popa a arătat că toate cele 3 petice de loc se stăpânesc de apelant iar nu de compermutanții săi;

Considerând că deși în Codul civil român lipsește art. 1599 din Codul civil francez, totuși și la noi doctrina și jurisprudența în genere admite că vânzarea lucrului altuia este nulă, ca fiind fără cauză; că în baza art. 1409 din Codul civil, aceeași soluție trebuie dată și la schimb, și deci în schimbul făcut prin actul autentificat de Tribunalul Argeș la No. 1989/900, dându-se în schimb de una din părți un lucru al altuia, schimbul e nul;

Că chiar dacă din netraducerea art. 1599 din Codul civil francez s'ar admite că vânzarea lucrului altuia nu e nulă de drept, și deci nici schimbul, totuși întru cât pământul dat de Cristea Sorescu este dotal și nu se dovedește că el ar avea puțința să-l aibă în patrimoniul său ca să-l dea compermutanților săi, urmează că schimbul trebuie anulat ca fiind fără cauză;

Având în vedere că și dacă s'ar admite (în mod absolut) că la noi schimbul lucrului altuia nu e nul, întrucât Cristea Sorescu a dat în schimb locuri străine, e evident că conschimbașii săi pot fi evinși de proprietarul acelor locuri;

Având în vedere că, după art. 1407 din codul civil, dacă unul din compermutanți a primit lucrul dat lui în schimb, și în urmă probează că celălalt contractant nu este proprietarul aceluia lucru, nu poate fi constrâns a preda pe cel de dânsul promis, ci numai a întoarce pe cel primit;

Că, față cu această dispozițiune, și cu dispozițiunile art. 1322 din Codul civil, aplicabile și la schimb, nu poate fi constrâns să dea pe al său acela care n'a primit nimic în schimb; că deci Ileana G. R. Oprea și G. R. Oprea nu sunt în culpă din aceea că stăpânesc o parte din locurile promise lui Cristea Sorescu;

Având în vedere că, în materie de schimb, fiecare dintre părțile contractante au obligațiunea de a garanta de evicțiune; iar după art. 1408 din Codul civil compermutantul evins de lucrul primit poate cere daune interese sau întoarcerea lucrului său;

Că dacă art. 1408 din Codul civil vorbește numai de compermutantul evins, nu trebuie să se deducă că nu s'ar putea cere întoarcerea lucrului, când s'ar dovedi că lucrul dat de partea cealaltă n'a fost al său, fiindcă art. 1408 din Codul civil nu oprește aceasta și fiindcă obiectul acestui articol e a determina ce anume poate cere cel evins, iar nu că posibilitatea de evicțiune n'ar fi admisă pentru repetirea lucrului schimbat;

Că, din contra, dacă unul din compermutanți a dovedit că celălalt compermutant i-a promis lucrul altuia, prin aceasta probează că acela n'a putut, și în speță nu poate nici astăzi, să-și îndeplinească obligațiunea de a transfera proprietatea lucrului promis, și ca atare poate să beneficieze de dispozițiunile art. 1408 din Codul civil, chiar fără a mai aștepta să fie evins Că admiterea cererii de reîntoarcerea lucrului dat în schimb, când cealaltă parte a dat un lucru străin mai înainte de a avea loc evingerea, se impune și din cauza consecințelor pe cari le-ar produce respingerea unei asemenea cereri și din cauza stării de nesiguranță la care ar fi expus compermutantul de bună credință;

Având în vedere că, în speșă, tot pământul dat în schimb de Cristea G. Sorescu, fiind dotat, nu poate fi vorba de evicțiune parțială; că deși actul de schimb a fost anulat în parte, însă întru cât nimeni n'a cerut în apel anularea lui în total, și întru cât pretenția de azi a părților e pentru peticul de două pogoane, tribunalul n'are a se preocupa de rest. Că nu e interes a se discuta care anume pământ se va da apelantului pentru cele două pogoane ce i s'au luat prin cartea de judecată apelată, pentru că el își păstrează tot ce promisese copermutanților săi;

Având în vedere că chiar dacă pământul promis și dat lui Cristea Sorescu ar fi proprietatea ambilor soți, Ileana G. R. Oprea și Gh. R. Oprea, femeia Ileana G. R. Oprea, sau cumpărătorul drepturilor sale, poate să susțină acțiunea de față, întru cât scopul e de a readuce în patrimoniul comun ceea ce se luase de un terțiu, iar nu de a înstrăina ceea ce din acest patrimoniu;

Că, prin urmare, întru cât Cristea G. Sorescu a dat femeiei Ileana G. R. Oprea și lui G. R. Oprea pământul dotat al soției sale, urmează că schimbul trebuie anulat și să se admită întoarcerea locurilor date în schimb;

Că, așa fiind, apelul urmează a fi respins. Apreciind și asupra cheltuelilor de judecată, tribunalul le fixează la suma de 50 lei;

Pentru aceste motive, redactate de d-l membru-supleant Andreiu Rădulescu, tribunalul respinge ca nefondat, apelul, etc.

(ss) B. Brezeanu; Andreiu Rădulescu.

Grefier (s) G. Nicolescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUIU, S. II

Audiența dela 25 Noembrie 1909

Președenția d-lui CORNELIU BOTEZ, președinte

Giuseppe G. Verona cu Eduard Schwab și alții

Sentința civilă No. 302

Societate în nume colectiv. — Creditorii societății. — Dacă ei au dreptul a fi plătiți de asociați din averea lor mai înainte de a fi exercitat acțiunea contra societății. — (Art. 106 din Codul comercial).

Deși, după art. 106 din Codul comercial, asociații în nume colectiv sunt obligați solidar pentru operațiunile făcute în numele și pentru contul societății, cu toate acestea creditorii societății nu pot pretinde să fie plătiți de asociați cu din averea lor, mai înainte de a fi exercitat acțiunea contra societății, de unde reiese că asemenea creditorii sunt ținuți ca în prealabil să exerciteze acțiunea lor contra societății, și numai în caz când patrimoniul acestora e micșorat și nu o poate garanta, sunt în drept a se îndrepta în potriva asociațiilor și a urmări averea lor personală.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea intentată de Giuseppe G. Verona din Galați, personal și ca procurator al soției sale Giulietta G. Verona, cum și ca procurator al soților Frederic și Carolina Pleyer, contra lui Eduard Schwab, S. A. Focșăneanu și George G. Verona, personal și ca firmă socială constituită pentru curățire de cereale la Galați, spre a fi condamnați solidar la plata sumei de 12.500 lei, chirie, cu procentele legale și cheltueli de judecată;

Având în vedere susținerile părților și actele produse în instanță;

Având în vedere că din contractul de locațiune din

20 Iunie 1904, intervenit între părți, se constată că reclamații au dat în locațiune părților Schwab, Focșăneanu și Verona un imobil situat în str. Pescăriilor și Magaziilor, în scopul unei instalațiuni de curățitorie de cereale pentru întreprinderea cărui comerț, părțile s'au constituit în firmă socială, transcrisă la 30 Aprilie 1904, dată anterioară contractului de locațiune, cu preț de 5000 lei chirie anuală; că părțile au rămas în întârziere cu plata căștiurilor datorite încă dela 25 Septembrie 1907, cari în total fac suma de 12.500 lei;

Având în vedere că, deși contractul de locațiune e încheiat în persoana asociaților, din faptul că reclamații au chemat în judecată și firma socială reiese că au înțeles a forma contractul de locațiune cu părțile constituite în societate; că aceștia au închiriat imobilul pentru o întreprindere care constituie însăși obiectul acestei societăți;

Având în vedere că firma socială pârîtă nu se opune la plata căștiurilor datorite, ci numai părțile în calitate de asociați se opun la condamnarea lor, pe temeiul articolului 106 din Codul com.; că, după dispozițiile acestui text de lege, asociații în nume colectiv, cum e în speșă, sunt obligați solidar pentru operațiunile făcute în numele și pentru contul societății. Cu toate acestea creditorii societății nu pot pretinde să fie plătiți de asociați cu din averea lor, mai înainte de a fi exercitat acțiunea contra societății, de unde reiese că asemenea creditorii sunt ținuți ca în prealabil să exerciteze acțiunea lor contra societății și numai în caz când patrimoniul acestora e micșorat și nu-i poate garanta, sunt în drept a se îndrepta în potriva asociațiilor și a urmări averea lor personală. (A se vedea în acest sens Vidari, vol. I, No. 751 și Lyon Caen, vol. II, No. 281 bis). Că, dar, finele de neprimire ridicat de părțile asociați, fiind fondat, câtă a se respinge ca prematură și inadmisibilă acțiunea intentată contra lor concomitent cu cea intentată contra firmei sociale din care fac parte;

Că, dar, acțiunea câtă a fi admisă în parte numai în potriva firmei sociale, cu procentele legale dela 14 Aprilie 1909, data somațiunii de punere în întârziere, condamându-se firma pârîtă și la plata sumei de 260 lei cheltueli de judecată, apreciate de tribunal;

Pentru aceste motive, admite în parte acțiunea, etc.

Președinte (s) Corneliu Botez.

CADOUL cel mai bun ce se poate oferi magistraților și avocaților cari sunt la începutul carierei, și care le-ar face multă plăcere și mare îndatorire, este:

Tratatul de drept civil de d-l profesor D. Alexandresco (10 vol. cu cel scris în franțuzește); **Dreptul civil român** de d-l profesor C. Nacu (3 vol.); **Codicele de ședință** de d-l I. Ph. Ghețu, director în Ministerul de justiție; **Codul general al României** (ediția nouă 5 vol.) de d-l C. Hamangiu, procuror la Curtea de apel din Galați; **Urmărirea silită asupra bunurilor nemiscătoare** de d-l N. Luca, avocat, fost magistrat; **Ideia socialistă și Carl Marx** de d-l Anibal Teodorescu, docent universitar, avocat; **Repertoriul general de jurisprudență română** de d-l I. C. Barozzi, avocat (5 mari vol.), precum și orice alte cărți de drept, române și străine, cari se servesc la cerere contra valoare: mandat postal sau ramburs.

Comandele se fac pe adresa Codreanu la ziarul *Curierul Judiciar*, București, 5 Calea Rahovei.

Rugăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal direct la administrația ziarului «Curierul Judiciar» București, sau să plătească la prezentare numai în mână încasatorilor: I. RIVEANU pentru provincie și I. ST. TUDOROIU pentru Capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu matea, investite cu ștampila: **CURIERUL JUDICIAR**.